

МОДУЛ М5У, Пројекат 1 – Усмерење Урбанизам, 22 ЕСПБ
2. семестар дипломских академских студија, 2009/10

Студио - 18 ЕСПБ
Семинар1 - 2 ЕСПБ
Семинар2 – 2 ЕСПБ

УПУСТВО

Садржај пројектног задатка

Модел 1: Пројекат 1 усмерења Урбанизам потенцира аспекте и методе урбаног дизајна као стратешког оквира регенерације, одржавања и подстицања виталности градског ткива. Тежиште курса представља промовисање истраживања, критичког мишљења и компарације у домену: а) традиционалних образаца компактног градског ткива, уз њихову обнову и очување, и б) експериментисања и иновирања ка потенцијалним, новим концептима и урбаним обрасцима.

Модел 2: Примена теоретски апсолвираних знања из области урбанистичког планирања и пројектовања кроз симулацију планерско-пројектантског процеса у коме је примаран урбанистички аспект задатка. Претходно стечена знања и вештине у идентификацији и савладавању основних проблемских аспеката урбанистичког планирања и пројектовања мултифункционалне локације се даље продубљују. Кроз савладавање метода и техника урбанистичког пројектовања, студенти се оспособљавају за истраживање могућности унапређења урбане структуре и идентификацију циљева и ефеката развоја.

Термински план наставе

Студио и семинари одржавају се два пута недељно од 14 до 22 сата.

Настава траје 14 радних недеља у школи и 4 радне недеље код куће са консултацијама у кабинету.

За студио и семинаре предвиђено је 32 радна сата недељно (16 сати рада школе и 16 сати рада куће).

15. недеља предвиђена је за рад у оквиру модула М7- Пројектантска радионица 3.

Модул М7- пројектантска радионица је посебан предмет који није повезан са радом у студију.

16, 17, 18, и 19 радна недеља предвиђене су за рад код куће (38 сати) и консултације у кабинету (2 сата).

Предаја и одбрана пројекта и семинара је 20. радне недеље у уторак.

Студијска правила

Студио води један наставник са једним сарадником и старијим студентима волонтерима.

Пројектни задатак у студију задаје наставник.

Више студија могу, међусобним договором, да задају заједнички пројектни задатак.

Наставник организује семинаре који треба да пруже теоријски оквир за рад на пројектном задатку.

Више студија (до 3) могу, међусобним договором, да организују заједничке семинаре.

Семинарски рад учествују у укупној оцени пројекта са по 5п

Тему семинарског рада и оцену одређује наставник који води студио у договору са наставником који води семинар.

Најмање 30п, а највише 70п предвиђено је за оцењивање током 14 радних недеља у школи.

Начин и критеријуме оцењивања утврђује појединачно сваки наставник.

Правила за пријављивање студената у студио

Наставник који води студио предаје Руководиоцу Већа прве године дипломских студија испуњену пријаву пројектног задатка у четвртак 12.јануара 2010 у 17 сати

Презентација студија је у понедељак 8. фебруара 2010. године.

Пријављивање студената је у уторак и среду 9. и 10. фебруара.

Студенти бирају и рангирају студије од 1 до 5.

Студио прима највише 16, а најмање 8 студената.

Ранг листа студената у сваком студију утврђује се на основу просечне оцене модула М4.

Преостала места у студијама објављују се у другом кругу

Коначни спискови студената објављују се у понедељак 15. фебруара 2010.

*на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

План рада

(попуњава наставник и предаје Руководиоцу Већа прве године дипломских студија 12.јануара 2010. у 17 сати)

Назив предмета: МОДУЛ М5А– Пројекат 1 – усмерење Урбанизам
Година студија: 2. семестар дипломских академских студија - мастер, 2009/10
Број кредита: 22 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: два пута недељно (14 недеља) семинари: од 14 до 16 сати, вежбе: од 16 до 22 сата
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): Оквирно 01. јули 2010. у 10 сати (биће потврђен тачан датум)
Термини одржавања колоквијума: 1) током пете радне недеље 2) током тринаесте радне недеље

Назив пројектног задатка: ВУК – КАМПУС ТЕХНИЧКИХ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
Наставник: Доц. Зоран Ђукановић
Сарадник у настави: Асс. Александар Бобић дипл.инж.пејз.арх.
Број кабинета: 011
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): биће накнадно договорено са студентима
Телефон: _____ Е-маил: duke@arh.bg.ac.rs

Назив семинара 1: Урбани дизајн
Руководилац семинара 1:
Назив семинара 2: Просторна композиција
Руководилац семинара 2:
Назив семинара 3: Истраживање локације
Руководилац семинара 2:
Назив семинара 3: Моделовање урбаних система
Руководилац семинара 2:

Посебни критеријуми за пријем студената:

Поред просечне оцене из претходних пројеката на мастер студијима узимаће се у обзир и оцене из предмета који изучавају области урбанистичког планирања, урбанистичког пројектовања, архитектонског пројектовања, дизајна, визуелних комуникација, социологије, затим спремности студента за интердисциплинарни и тимски рад, и коначно познавање једног светског страног језика.

Циљеви и приступ настави:

Укратко објаснити основни циљ наставе, релације пројектног задатка са осталим сродним наставним дисциплинама, основна знања која ће студент стећи радом на пројекту и допринос тих знања укупној компетенцији студента.

Програм курса се бави упознавањем студената са основама урбанистичког пројектовања – урбаног дизајна (теоретске основе, стратегије, планирање, пројектовање...).

Циљ програма је упознавање студената са врстама, облицима и условима реализације урбанистичких пројеката кроз процесе урбаног дизајна, који се остварују интердисциплинарним деловањем архитеката, планера, дизајнера, уметника... као и различитим облицима учешћа јавности и локалне заједнице у процесу планирања, пројектовања и реализације.

Пројектни задатак:

Објаснити задатак и навести садржај основних тематских области архитектуре и урбанизма које обухвата пројектни задатак, као и структуру тематских целина које ће се у оквиру задатка изучавати.

Тематске области: urban design, урбанистичко пројектовање, урбанистичко планирање, архитектонско пројектовање, universal design, public space, public, партиципација, урбани менаџмент...

На задатој локацији (шире подручје ВУКА у Београду са тежиштем на кампусу техничких факултета Универзитета у Београду) и у оквиру изабраног ширег тематског оквира, истражују се могућности реализације нових или унапређења постојећих градских простора њиховом изградњом, активирањем и (ре)дизајном, са посебним акцентом на реконструкцију кампуса техничких факултета Универзитета у Београду те на његово укључење у мрежу урбаних простора у окружењу са циљем што реализације што је могуће адекватније прилагођености простора специфичним потребама и захтевима академске заједнице.

У односу на посебне специфичности семестралног задатка сваки студент (или група студената), у договору са предметним наставником, бира за предметно подручје једну просторну целину (или специфично поље деловања) за коју:

- a. дефинише **опште карактеристике**, посебно у односу на услове ширег урбаног контекста (просторног, функционалног, културног, историјског, семантичког...)
- b. дефинише **специфичне карактеристике** (проблеме, вредности, потенцијале, квалитете, квантитете...), посебно у односу на ауторитативне специфичности семестралног задатка
- c. дефинише оригиналну **визију** пожељне будућности, те идентификује, анализира и аргументује **стратегије** достизања те визије, односно сугерише могућа **сценарија** реализације те и такве визије,
- d. израђује оригиналне **просторно – програмске концепте** (варијанте, опције, алтернативе...) и аргументује их (вреднује – евалуира) у односу на резултате претходних истраживања,
- e. израђује оригиналне **пројекте** уз истовремено сагледавање потенцијалних ефеката реализације тих пројеката и, ако је могуће, сагледавање могућности њиховог ширег, териоријалног и-или тематског синергијског умрежавања.

Метод извођења наставе:

Настава се одвија кроз комбинацију више разноврсних облика рада, као што су: консултације, тематске дебате, интерактивни облици наставе, анализа случајева, истраживање референтних извора података (библиотека, интернет, планска документација и сл.) индивидуални или групни пројекти, истраживачки пројекти, интердисциплинарна истраживања, презентације, есеји, теренски рад, рад са локалном заједницом и референтним циљним групама, рад са локалном самоуправом и јавним сервисима и сл...

План студијских вежби и семинарских предавања са тематским јединицама по недељама						
<i>За сваку тематску јединицу одредити термин њене обраде. Календар предавања и вежби навести по недељама и датумима, у облику стандардизоване табеле.</i>						
нед	Студио		Семинар1	Семинар2	Семинар3	Семинар4
01	уводни час објашњење задатка, уознавање...	општи тематски оквир објашњење теме семестралног задатка	према посебном програму наставе	према посебном програму наставе	према посебном програму наставе	према посебном програму наставе
02	формирање става формулисање и дефинисање	формирање става истраживање и формулација специфичног тематског полазишта	-/-	-/-	-/-	-/-
03	истраживање ширег урбаног контекста са акцентом на изабрано специфично тематско полазиште 1:10.000, 1:5.000	оптимизација локације у односу на изабрано специфично тематско полазиште 1:10.000, 1:5.000, 1:2.500	-/-	-/-	-/-	-/-
04	визија, стратегија и сценарио дефинисање, анализа, аргументација...	просторно програмски концепти - варијанте полазни прото-концепти 1:2500, 1:1000, 1:500	-/-	-/-	-/-	-/-
05	просторно програмски концепти - варијанте полазни прото-концепти 1:2500, 1:1000, 1:500	<u>1. колоквијум</u> просторно програмски концепт презентација и дебата	-/-	-/-	-/-	-/-
06	пројекат контекстуализација 1:2500, 1:1000, 1:500	пројекат ситуација 1:1000, 1:500	-/-	-/-	-/-	-/-
07	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	-/-	-/-	-/-	-/-
08	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	-/-	-/-	-/-	-/-
09	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	пројекат развијање урбаног детаља 1:250 или 1:200	-/-	-/-	-/-	-/-
10	пројекат материјализација и конструктивни детаљи	пројекат материјализација и конструктивни детаљи	-/-	-/-	-/-	-/-
11	пројекат модел - макете	пројекат модел - макете	-/-	-/-	-/-	-/-
12	пројекат модел - макете	пројекат усклађивање свих просторних нивоа и размера	-/-	-/-	-/-	-/-
13	пројекат припрема презентације	<u>2. колоквијум</u> пројекат презентација и дебата	-/-	-/-	-/-	-/-
14	пројекат финалне корекције	пројекат финалне корекције - резиме	-/-	-/-	-/-	-/-

<p>Обавезна литература:</p> <p>Аутор, година издања, назив дела, место издавања и издавач, доступност. Наставник наводи обавезну литературу водећи рачуна о стандарду оптерећења студента.</p> <p>(СВЕ НАВЕДЕНЕ КЊИГЕ СЕ МОГУ ПРОНАЋИ У БИБЛИОТЕЦИ АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ)</p> <p>– УРБАНИ ДИЗАЈН; уредници Горан Петровић, Дарко Полић; Орион Арт, Програф; Београд 2008</p>
--

- ГРАДОВИ, РЕКЕ, ОБАЛЕ; *Зоран Ђукановић, Roberto A. Cherubini, Јелена Живковић*; Istituto Italiano di Cultura di Belgrado, Београд; 2008.
- ЈАВНА УМЕТНОСТ И КРЕИРАЊЕ МЕСТА: студија случаја Београд – Градска општина Стари град, *Зоран Ђукановић Јелена Живковић*, Архитектонски факултет Универзитета у Београду; Београд; 2008.

Препоручена литература:

- СТРАТЕШКИ УРБАНИ ДИЗАЈН И КУЛТУРНА РАЗНОЛИКОСТ; *Нада Лазаревић Бајец, Марија Маруна*; Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009
- УРБАНИ ДИЗАЈН – зборник радова; *уредник Ружица Богдановић*; Друштво Урбаниста Београда; Београд 2006.
- РЕЛАЦИЈСКИ ПРОСТОР ГРАДА; *Драгана Базик*; Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2008.
- БЕОГРАД: КУЛТУРА И ГРАД; *Зоран Лазовић, Вања Панић*; Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009.
- УРБАНА МОРФОЛОГИЈА: ГРАД И ГРАДСКИ ТРГ; *Ђокић Владан*; Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2004.

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Писмени или усмени, навести графичке и текстуалне прилоге, размере, формате и број листова

Завршни испит се полаже предајом завршног – финалног елабората - рада и усменом одбраном рада, као и успешно обављеним предиспитним обавезама

1) ОПШТИ САДРЖАЈ ЗАВРШНОГ ЕЛАБОРАТА:

A) ТЕХТ - текст и илустрације у обиму 6 – 8 страна А4 или А3 формата

Текстуални приказ пројекта и процеса истраживања / Могући саржај: а) Увод: аргументација и избор специфичног тематског полазишта у односу на општи тематски оквир; специфични локациони захтеви изабраног тематског полазишта б) Контекстуализација: избор локације; контекстуализација локације; специфичности локације; визија, стратегија и сценаријо; в) Опис пројекта: основна полазишта архитектонске концептуализације вузије; варирање и евалуација протоконцепта; опис изабраног просторно програмског концепта (са основним достигнутим стандардима, оствареним билансима, као и могућим квалитативним и квантитативним показатељима – табеле, графови дијаграми и сл.), текстуални опис пројекта г) Графички приказ пројекта: идејни пројекат са амбијенталним илустрацијама модела односно фотографијама макете.

текст и илустрације у обиму 6 – 8 страна А4 или А3 формата

Б) ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ - графички прикази у адекватној размери од 1:10.000 до 1:200 (до 1:1) у формату 70/100цм

1. општи урбани контекст - анализа релевантних специфичности, потенцијала и ресурса (просторних, функционалних, друштвених, културних, историјских...) изабраног тематског оквира (контекста) и (или) изабраних градских простора (*илустрације и графички прикази у адекватној размери од 1:10.000 до 1:2.500*)
2. просторно програмски концепт – варијанте, развојни модели, организационе схеме, дистрибуција просторно – функционалних ентитета, основни квантитативни и квалитативни показатељи – графови дијаграми и сл., амбијенталне илустрације – колажи жељеног стања, (*илустрације и графички прикази у адекватној размери од 1:2.500 до 1:500*)
3. урбанистички или архитектонско-урбанистички пројекат на нивоу идејног решења (*илустрације и графички прикази у адекватној размери од 1:1.000 до 1:200 - према потреби и до 1:1*)

В) МОДЕЛ / МАКЕТА – 3D или физички модел у адекватној размери посебно илустровани на формату 70/100цм

Број прилога, електронски формат, као ни обавезујућа размера ових прилога нису унапред стриктно одређени. Те карактеристике презентације ће бити договорени накнадно са предметним наставником а зависће од специфичности сваког појединачног пројекта.

Г) DVD

Уз остале материјале, студент је обавезан да преда DVD са комплетно дигитализованим целовитим садржајем финалног елабората, комплетним приказом (документацијом) свих претходних фаза рада, као и са свом другом документацијом која је коришћена у раду (фотографије, скенови, интернет материјали, видео клипови, аудио материјали и сл...)

Поред конвенционалних инжењерских приказа (графички прикази, модели, макете, текстови и сл...) пројекат, или његове поједине, специфичне фазе, се може и презентовати и на други начин и у другом адекватном облику, форми, медију (аналогни, дигитални и сл) по избору студента и у договору са предметним наставником: слобордоручни цртежи, интерактивне презентације, инсталације, макете, дигитални медији, перформанси, видео материјали, фото-студије и есеји, аудио материјали, анкете, интереји и сл...

2) ОДБРАНА РАДА

Финална усмена одбрана завршног рада - елабората се врши усмено, јавно на нивоу студија. Том приликом, у кратком усменом излагању, студент језгровито презентује најважније фазе и карактеристике свог семестралног рада који ће бити приказан на паноима у оквиру изложбе завршних елабората која ће бити организована у учионици у којој се одвијају вежбе у овом студију.

3) ПРЕДИСПИТНЕ ОБАВЕЗЕ

У предиспитним обавезама вредноваће се активност студента током наставе на вежбама, квалитет урађених колоквијума, као и редовно извршавање обавеза везаних за похађање семинара.

Критеријуми оцењивања:

Упознати студенте са изабраним начином вредновања рада, као и са обавезама студената у циљу постизања очекиваних компетенција.

- Познавање основних знања и техника везаних за област урбанистичког пројектовања – урбаног дизајна
- Разумевање специфичних метода примене знања и техника из области урбанистичког пројектовања 'урбаног дизајна, посебно у односу на специфичности семестралног задатка
- Познавање основних аспеката урбанистичког планирања и њихове примене у пољу урбанистичког пројектовања, посебно у односу на специфичности семестралног задатка
- Спремност за рад у условима пуне партиципације, односно спремност да се у току рада консултује са што ширим спектром представника референтних циљних група и институција (појединци, удружења, асоцијације, јавне институције, НВО...)
- везаних за специфичну проблематику коју обрађују у свом семестралном задатку,
- Интердисциплинарност у приступу изучавања задате проблематике,
- Креативност,
- Оригиналност и убедљивост предложених решења,
- Убудљивост примењених техника и средстава презентације (графичка, вербална, мултимедијална...),
- Активност и ажурност у настави.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују најмање са 30, а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100 поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност и ажурност на вежбама	10	пројекат – завршни елаборат	40
колоквијуми	20 (2x10)	усмена одбрана пројекта	10
семинари	20 (4x5)		

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ